Bere alabaren iltzaillea il eban emakumea

Alemanak eskatzen dabe ez dedilla izan zigortua bere alaba umekiaren iltzaillea, epaitzen eban auzi-lekuan bertan, il eban emakumea.

Klaus Grabowski, beste sexu-dongakeri batzuk be aurretik egiña zana, «berak naita» irentzera etorri zan; baiña bein askatasuna lortu ebanean, gizonkia biurtu eutson tratamentua euki eban.

Inge BIEDERMANN'ek

MARIANNE Bachmeier, joan dan epaillaren 6'an zazpi urteko bere alaba Anne il eban gizonari eriotza emon eutsolako, doixtar sarkaldeko ama oni giza-iltza errua ezarten dautsoe. Baiña Alemani alkartu guztian milloika aren erkideak iaragarri dabe, ama gaztea zigortua ba'da, kalera urtengo dirala aren alde manifestapenak egiteko eta itxaso ta mendiak astinduko dabezala harik eta ariñen a libre itxi egiela eskatu ta lortu artean.

Eta alan be, Marianne errudun danik ezin daike iñok ukatu. Gogoratuko dozuenez, andra gazteak Klaus Grabowski, ogetamabost urteko gizona il eban, Lubecca'ko auzitegiko 157 zenbakiko aretoan testigu asko be askoren aurrean; onein artean aurkitzen zan gaztetxo talde bat be, batzuk bertako Grimm Anaien lizeo-gimnasioko ikasleak, Grabowski gaizkillearen kontrako epaira berariz irakasleak eurak bialdutakoak, ain zuzen be; gaizkilleak erantzun bear eban Anna Bachmeier zazpi urteko neskatoaren, ots, Mariannè'ren alabearen eriotzari buruz.

Giza-iltzaillearentzat tratu berezia nai dabe

Ama errukarriak, bere alabeari eriotza emon eutsana gizonen zuzentza amaitu baiño len il ebanak, doixtarren —alemanen— kontzientziak dardaratu ditu.

Marianne Bachmeier'en adiskideak alkarte bat sortu dabe aren alderako, eta tratu berarizko bat eskatzen dabe arentzako. Alkarte orretako buruak, Gunther Bock jaunak, au diño kasu onetzaz: «Guk guztiok ikusia dogu ama onen nortasunak euki izan dauan barru-aldakuntza bere Anna txikia il eutsoenetik. Bachmeier andreak ez leuke gaur ezelan be espetxean egon bear. Obeto legoke aren lekua gaixotegi sikiatriku baten».

Alkarteak ez dau iñolaz be bere babestuaren egintza zuritu nai, eta Bock jaunak, gauza au txarto ulertu ez dagian iñortxok be, onela azaltzen dau bere esana: «Eriotz-epaiaren aurkakoak gara, eta ez dogu ontzat artzen Laterri demokratiku bateko erritarrak euren eskuz artu ta ebaztea zuzentasunari dagokiona. Baiña Bachmeier kasua, uste dogu, geienik jazo oi diranetatik kanpo dagoela».

Grabowski, gizaseme gaixoa, bere egiñen jabe ez zana

Drama onen beste irudia Marianne'k ildako gizona da, Klaus Grabowski; poliziak ondo ezagutzen zituen onek amar urtetik beerako neskatoakaz egindako gaiztakeri tristeak, baita osagillerik askok gaixo lez erabillia, beraz bere egiñen jabe ezana. Egiaz gaiztakeri orren jabe izateko lain zan ala ez, argitu bear zan arekiko auzian; orduantxe, ain zuzen be, auzilariak euren irugarren batzarra egiten eben, Marianna'k, goizeko amarrak baiño zerbait gerotxoago, aren gaiñ bota ebanean tiroa.

Orduararte Marianne'k epaiaren zeaztasun guztiak, asiera-asieratik, adi-adi, zirkiñik egiteke, jaso ebezan, bere aurre-aurrean jezarrita egoan salatuaren sorbaldara begiratzen ebala. Gaiari buruz jakitunen eritxiak entzunda eukazan, baita Grabowski'ren buruosasunaz be, onek esan eban ba otz-otzean: «Anna'k dirua nai eban, nik neure etxera ekarri nebala iñori be ez esatekotan. Aitzaki-maitzaki ebillen nigaz». Marianne, orraitiño, denpora guztian egon zan sor ta ardurarik ezarena egiñik, bere pentsamentuetan murgildua agiri zanez; ezta, salatuak esandako ezek be ez eban agiri zanez beintzat ikaratzen. Bock jaunak, bere emazteak eta beste adiskide batzuk begirakun asarrekorra zuzentzen eutsoen arren. «Ez dot iñoiz siñistuko olako gauzarik —diño Bock jaunak—. Anna txikia ta erru bakoa zan, eta egundo ez neutson entzun agindutz edo-ta apetaz ezer eskatzen...».

Klaus Grabowski'k 1,84 neurtzen zituan eta seme biren aita zen, bata legezkoa ta bestea sasi-kumea. Umezaro oker-samarra euki eban gerreak ondatutako urian. Gurasoak ezkontza ausi eben berak lau urte besterik ez eukazala.

Marianne Bachmeier'en adiskideak alkarte bat sortu dabe aren alderako, eta tratu berarizko bat eskatzen dabe arentzako. Alkarte orretako buruak, Gunther Bock jaunak, au diño kasu onetzaz: «Guk guztiok ikusia dogu ama onen nortasunak euki izan dauan barru-aldakuntza bere Anna txikia il eutsoenetik. Bachmeier andreak ez leuke gaur ezelan be espetxean egon bear. Obeto legoke aren lekua gaixotegi sikiatriku baten».

Alkarteak ez dau iñolaz be bere babestuaren egintza zuritu nai, eta Bock jaunak, gauza au txarto ulertu ez dagian iñortxok be, onela azaltzen dau bere esana: «Eriotz-epaiaren aurkakoak gara, eta ez dogu ontzat artzen Laterri demokratiku bateko erritarrak euren eskuz artu ta ebaztea zuzentasunari dagokiona. Baiña Bachmeier kasua, uste dogu, geienik jazo oi diranetatik kanpo dagoela».

Grabowski, gizaseme gaixoa, bere egiñen jabe ez zana

Drama onen beste irudia Marianne'k ildako gizona da, Klaus Grabowski; poliziak ondo ezagutzen zituen onek amar urtetik beerako neskatoakaz egindako gaiztakeri tristeak, baita osagillerik askok gaixo lez erabillia, beraz bere egiñen jabe ezana. Egiaz gaiztakeri orren jabe izateko lain zan ala ez, argitu bear zan arekiko auzian; orduantxe, ain zuzen be, auzilariak euren irugarren batzarra egiten eben, Marianna'k, goizeko amarrak baiño zerbait gerotxoago, aren gaiñ bota ebanean tiroa.

Ordurarte Marianne'k epaiaren zeaztasun guztiak, asiera-asieratik, adi-adi, zirkiñik egiteke, jaso ebezan, bere aurre-aurrean jezarrita egoan salatuaren sorbaldara begiratzen ebala. Gaiari buruz jakitunen eritxiak entzunda eukazan, baita Grabowski'ren buruosasunaz be, onek esan eban ba otz-otzean: «Anna'k dirua nai eban, nik neure etxera ekarri nebala iñori be ez esatekotan. Aitzaki-maitzaki ebillen nigaz». Marianne, orraitiño, denpora guztian egon zan sor ta ardurarik ezarena egiñik, bere pentsamentuetan murgildua agiri zanez; ezta, salatuak esandako ezek be ez eban agiri zanez beintzat ikaratzen, Bock jaunak, bere emazteak eta beste adiskide batzuk begirakun asarrekorra zuzentzen eutsoen arren. «Ez dot iñoiz siñistuko olako gauzarik –diño Bock jaunak–. Anna txikia ta erru bakoa zan, eta egundo ez neutson entzun agindUz edo-ta apetaz ezer eskatzen...».

Klaus Grabowski'k 1,84 neurtzen zituan eta seme biren aita zen, bata legezkoa ta bestea sasi-kumea. Umezaro oker-samarra euki eban gerreak ondatutako urian. Gurasoak ezkontza ausi eben berak lau urte besterik ez eukazala.

Anna Bachmeier, zazpi urteko neskatoa, Grabowski'k illa

Amasei urtegaz arakin egin zan, eta bertatik ogibide orregaz izena emon eban gudarostean. Bere guduri bizitza be etzan izan orren zoriontsua; laster euki zituan istiluak jokabide onik ezagaitik, bide gabeko joan-etorriak, menpekotasunik ezak, lapurretak, iruzur egiteak eta sexu-okerkeriak. Erritara biurturik, Calw'era aldatu zan langille lez, eta emen ezagutu eban 1968'an frantses neskatilla bat, mantemindu ebana; umedun geratu zan neskatxa eta ezkondu zitan.

Lenengo dongakeriak neskatoakin

Baiña batasun onek ez eban luzaroan iraungo. Klaus'ek, 1971'ko epaillaren 9'an, bere etxera eroan eban, bere emaztea etxetik etzalata, sei urtedun neskato bat. Beragaz «jolastu» nai eban, esan eutsonez. Gaztetxoak, izu ta larri, aren txera ta koipekerietatik askatu nai izan ebanean, samatik oratu eutson gizonak esku biekaz, gogor be gogor estutzen ebalarik. Neskatoak garraxi egin al izan eban azkenez eta Grabowski'k, oiu areik auzokoren batek entzungo ete zituan bildurrez ziur asko, joaten itxi eutsan. Salatua izan zan jazoera ori, eta Klaus urte beteko baldintzazko baitegiz zigortua izan zan. Emazteak, gertatu zanaz izuturik, ezkontzaz banantzea eskatu ta lortu eban, gizonagandik ostonduaz umetxo jaio-barriarekin.

Lau urte geroago beste gertakizun batek eroan eban barriro be Grabowski auzilarien aurrera. Bederatzi urteko umetxo bi zuritu ebazan, neskatoa ta mutikoa, bere etxera zetozela esanik, eta ara eldutakoan, mutikoa bere katuakaz olgetan ziarduan bitartean, gizona bere logelara baztertu zan neskatoagaz. Billostu zan eta, bere burua lizundu ondoren, txikitxoa txeraz igurtziten asi zan. Urte beteko espetxe zigorra eman eutsoen, naitaez bete bear izan ebana, baldintzazko askatasunik ez yakon eskiñi-ta.

Baiña zigor ori bete ostean be ez yakon emon askatasunik. Calw'e-

ko auzitegiko osagilleak dianostiku au emon eben ari buruz: «sexueragingarrien azte bada-ezpadakoa», eta Neustadt'eko gaixoetxe sikiatrikuan sartua izan zan. Andik urteteko kondiziño bakarra auxe zan, «oldezko» irentzea, alemen osagilleak olako kasuetára eskatzen daben osabidea noski; orretxek bakarrik osatzen omen dauz sexu-gorabera oi ez langoak daukiezanak. Klaus operaziño ori egitera jarri zan, 100'tik 98 kasutan ziurra danera nunbait; ez dau alan be segurantza oso-osorik eskintzen eta barriro be errez agertzen dana dozu.

Ebaketa egin eta «osatua» lez emona, 1977'ko maiatzaren 5'an, itxi eban gaixotegia. Epaikaritzak Lubecca'n bizi izateko baimena emon eutsan, urte bian zainduko eban epaikari jagole baten eskuetan itxirik. Lau illabete geroago ezagutu eban an Ajelatxu L., ibilteko be gauza etzan neskatilla, eta berealaxe joan ziran biak pisu uts batera alkarregaz bizi izaten. Baiña alkar-bizitze a laster biurtu zan inpernu Klaus'entzat, irentzen ain errez bere burua itxi ebalako batez be. Eta, osabide billa, von Ends garnu-osagille jaunagana zuzendu zan. Aitu eziña nunbait, epaikari jagoleak, Uta Fischer lege-emakumeak, osagillea onu, kontseju eske joan yakonean, baietz esan eutson, egin egiola bear zan osaketa.

Marianne Bachmeier, Anna'ren ama

Anna il zan eguna

Orrela, itxura danez, Klaus'ek bere gizakia beregandu eban barriro be, eta orduan lengo griña ta dongakerietara biurtu zan. 1980'ko otsaillean bost neskato eroan nai izan zituan bere etxera, ez eban jadetsi baiña.

Urrengo maiatzaren 5'n, arratsaldeko ordu bi t'erdietan, ur samar bizi zan laguntxo baten etxera jolasean joiala esan Anna'k bere amari. Klaus Grabowski be auzotegi orretan bizi zan. Goiz aretan au sutu samar jagi zan; eguerdian ardoa botella osoa edan eban, kalera urtenik ondoren norabide se-

... osagilleak dianosti-
...pen ari buruz: «sexu-
... azte bada-ezpada-
...stadi'eko gaixoetxe
...rtua izan zan. An-
...kondiziño bakarra
...zko» irentzea, ale-
... olako kasuetara
... osabidea noski;
...ik osatzen omen
...eta oi ez langoak
...zun operaziño ori
... 100'tik 98 kasu-
... nunbait; ez dau
... oso-osorik es-
... be errez ager-

... «osatua» lez
...aiatzaren 5'an,
... Epaikaritzak
...teko baimena
...bian zainduko
... baten eskue-
...bete geroago
... Ajelatxu L.,
...an neskatilla,
...zen biak pisu
... bizi izaten,
... laster biurtu
...zat, irentzen
...itzi ebalako
...e billa, von
...unagana zu-
...la nunbait,
... Fischer le-
...illea ona,
...yakonean,
...gin egiola

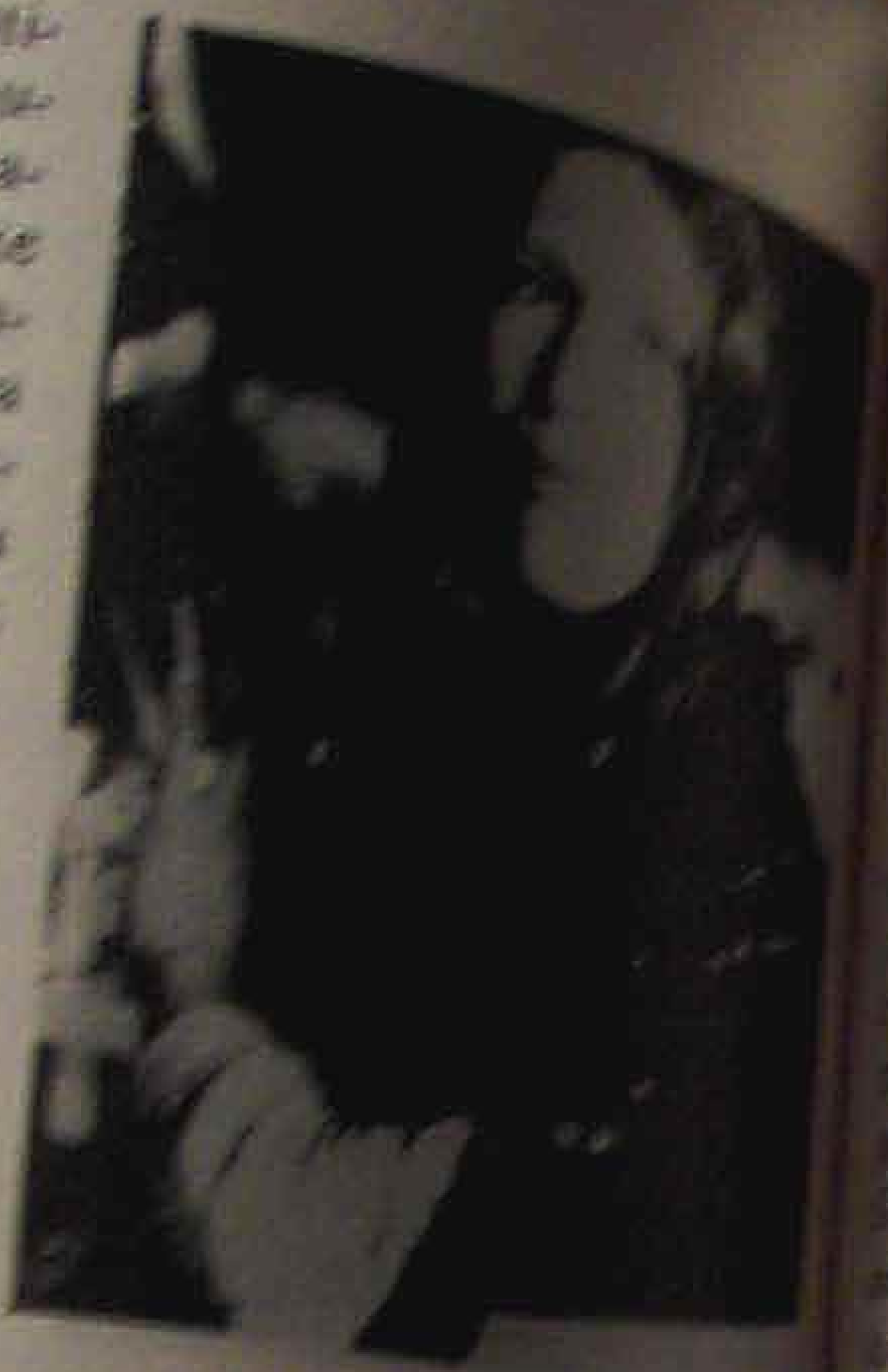

Marianne Bachmeier, Anna'rekin [illegible]

Anna il zan eguna

Orrela, itxura danez, Klaus'ek bere gizakia beregandu [illegible] rriro be, eta ordean [illegible] dongakerietara biurtu [illegible] 1980'ko otsaillean bost [illegible] eroan nai izan zitun [illegible] ez eban jadetsi baiña.

Urrengo maiatzaren 5'n, [illegible] taldeko ordu bi [illegible] mar bizi zan laguntzen [illegible] jolasean joiala esan Anna'k [illegible] amari. Klaus Grabowski [illegible] tegi orretan bizi zan. [illegible] ai [illegible] samar jagi zan [illegible] ardoa botella [illegible] lera urtenik ondoren [illegible]

...rik barik. Atean egoan Anna ... ebanezan. Umeak ezagu... ebanetan eta ez eukan aren susmo ... zetan euki, ezeren bildur ... jarraitu eutson beraz bere ... jateko esan eutsanean. ... samar egon ziran bertan, ... danez. Klaus'ek beste ardao ... bi edanik. Jakintsuak, gai ... noski, ez diñoe ezer Klaus ... gaztetxoagaz, eldu ete za... buruz: ziurra auxe da: azke... bere emaztearen «panty» ... bategaz ito-erazo ebala. ... kartoizko kutxa aundi baten ... eban gorputztxoa, eta uritik ... lurra emon eutsan.

...kimen edo okerkeri oso-osoa ... leikean, baiña barne-kezka ...meikoak eraginda edo, bere ... emazteari iragarri eutson jazo... eta onek poliziari.

Klaus il zan eguna

Baiña itzuli gaitezan orain 1981'ko epaillaren 5'ko goizera, Lübeck'ko auzitegira. Aurreko ... lez, Marianne bere sena... jabe oso-osorik zala agertu ... Auzitegiko aretora joan au... itegira joana zan, bertara ... danez, au da, Anna'ren obira, ... loreak, piñu-adartxoak eta ... briki batzuk, txikiari atsegin ... jolasgailluak ain zuzen ... Otto erosketak egin zituan, ...gailleakaz eta auzokoekaz itz...

batzuk gurutzaturik, eta iñok ez eban aregan kezka zantzurik edo oreka ezik nabaitu.

Salatuaren atzean jarri zan, beti bezela, eta bein baten geiago entzun eutson esaten, Anna bat etorri zala beragaz, berak naita, gero aitzaki-maitzakiz ibillirik. Orduantxe atera eban bere berokiaren ziskutik «Baretta» bat, 5,6 kalibrekoa, ibilli zan Grabowski'gandik banatzen eban distantzi laburra eta zazpi tiro emon eutsozan; bat besoan eta sei sorbaldan. Gizona ilda jausi zan lurrera.

Arriturik gelditu ziran an egozanak emakumeak egin ebanaz, baiña iñok be, bertatik beintzat, ez eban zirkiñik egin. Marianne, pistolea lurrean jausten itxi, beti lez nare ta bere seneko, eta astiro-astiro polizi batzukana zuzendu zan, an kanporako bidean berbaz egozanakana, eta ixilka esan eutsen: «Gaizkin zital ori il dot. Eroan naikezue orain».

Marianne Bachmeier, sei illabetetik bost urterako presondegiz zigortua izan daiteke. Alemanak uste dabe emakume onek, bizimodu nasai ta petrala eroana berau be, ez dauala merezi gaizkin arrunt baten zoria, eta olantxe adierazten dabe agiri-agirian. Zuzentasunaren egitekoa ez da erreza izango gertaera ontan.

Aita ONAINDIA'k euskeratua